Jaargang 115. Zondag, 9 November 1856. No. 135.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Afkondiging.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat door den RAAD dier Gemeente, in zijne vergadering van den 16den Augustus 1856, is vastgesteld de volgende Verordening:

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Overwegende, dat het billijk en noodzakelijk is om hen die verlangen vergunning te bekomen tot het **LADEN** van **VUILNISSTOFFEN** in een VAARTUIG binnen de wallen der Stad aan de openbare straat, bedoeld in art. 19 van het Reglement van Politie, afgekondigd den 29sten Junij 1856, bij voortduring eenige retributie ten behoeve van de Gemeente te doen betalen voor dit bijzonder gebruik van de kaden, diepswallen en straten;

Gezien art. 238 en art. 254 der wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85);

Heeft besloten:

Art. 1. Voor iedere vergunning tot het gebruiken van de kaden, straten en diepswallen bij het laden van vuilnisstoffen in een vaartuig binnen de wallen der Stad *Groningen*, zal worden betaald één gulden vijftig cent.

Art. 2. Deze verordening verbindt met den dag harer afkondiging.

En zal dit besluit met de voorschriften tot invordering van de gelden daarin bedoeld, worden voorgedragen aan Heeren Gedeputeerde Staten binnen den termijn en ten einde als bij art. 233 der Wet van den 29sten Junij 1851, (*Staatsblad* no. 85,) is bepaald.

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 16den Augustus 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En dat deze Verordening bij Koninklijk besluit van den 9den October 1856, no. 84, is goedgekeurd, onder aanhaling der voorschriften, waarnaar de invordering van dit regt zal plaats hebben, welke voorschriften mede in de vergadering van den Raad dezer Gemeente van den 16den Augustus 1856 zijn vastgesteld invoege als volgt:

De RAAD der Gemeente *Groningen*, —

Gezien het besluit van heden no. 10 A;

Gelet op art. 235 der Gemeentewet, —

Heeft besloten omtrent de invordering van de in het aangehaald besluit bedoelde gelden vast te stellen hetgeen volgt:

Art. 1. De permissiebiljetten tot het gebruiken van de kaden, wallen en straten der Gemeente bij het laden van vuilnisstoffen in een vaartuig binnen de wallen der Stad *Groningen*, worden door den Opzigter van de Stads straatvuilnis niet afgegeven, dan nadat hem het voor de vergunning verschuldigd regt is voldaan.

Art. 2. De permissiebiljetten worden door den Opzigter na de terug-ontvangst bewaard.

Hij stort iedere drie maanden het over het afgeloopen kwartaal ontvangen bedrag over bij den Gemeente-Ontvanger.

En zal dit besluit met dat van heden no. 10 A, aan Gedeputeerde Staten worden voorgedragen binnen den termijn en ten einde als in art. 233 der Gemeentewet is bepaald.

Gedaan te *Groningen* ter openbare Raadsvergadering van den 16den Augustus 1856.

De Burgemeester: (*get.*) J. SLOT.
De Secretaris: (*get.*) HORA SICCAMA.

En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort, den 5den November 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De **CENTRALE ONTVANGER** van de PLAATSELIJKE BELASTING op den WIJN en de STERKE DRANKEN in de Provincie *Groningen* brengt ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat in het PROVINCIEHUIS en ten zijnen KANTORE alhier ter lezing liggen de **Voorwaarden**, waarnaar op den 17den November 1856, des voormiddags te 10 uur, in een der VERTREKKEN van het PROVINCIEHUIS opgemeld, in het openbaar, bij enkele inschrijving, zal worden aanbesteed:

Het Drukken en Leveren van Materiëel ten dienste der Administratie van het Massaal Fonds voor het dienstjaar 1857.

GRONINGEN, 7 November 1856.

De Centrale Ontvanger voornd.:
SEVENSTERN.

Groninger STRAATVUILNIS.

PUBLIEKE VERKOOPING (*de op ééne na laatste gedurende dezen herfst*) op WOENSDAG den 12den November 1856, ten Huize van R. J. NEVEN, te *Hoogezand*.

NIEUWSTIJDINGEN.

ZUID-AFRIKA.

Uit de berigten der jongst ontvangen dagbladen van de Kaapstad, loopende tot den 21sten Augustus jl., blijkt, dat in Zuid-Afrika de bevolking van Europesche afkomst weder met eenen aanval van de inboorlingen bedreigd werd. Wel waren de geruchten van zorgbarende bewegingen onder eenige aan de grenzen van het Engelsche gebied gevestigde Kafferstammen door den gouverneur der Kaapkolonie, bij eene publicatie van den 16den dier maand, tegengesproken; van regeringswege werd verzekerd, dat er geen dadelijk gevaar bestond; dat echter ook voor het ergste geval alle aanstalten gemaakt waren. Maar de regelmatige krijgsmagt in de Kaapkolonie bestond hoofdzakelijk uit slechts twee regementen, een van welke onlangs in aller ijl van Mauritius ontboden was; en onder de inboorlingen was de vijandschap tegen de Europeanen door eene toevallige omstandigheid op nieuw aangewakkerd. Er was namelijk een profeet of waarzegger, *Umhlakaza* geheeten, onder hen opgestaan, die in een groot deel van het Kafferland, vooral in de landstreek benoorden de Kei-rivier, de bevolking in den waan gebragt had, dat er eene groote omwenteling in de stoffelijke en politieke gesteldheid des lands op handen was.

Hij verkondigde, dat de dooden, beesten zoowel als menschen, zouden opstaan, dat men zijne verloren vrienden op nieuw zou wederzien en veelvoudige teruggave van het geslagte vee te verwachten had. Het land, hetwelk de blanke man had toegeëigend, zou weder in het bezit der oorspronkelijke bewoners komen, terwijl de Engelschen en de Hollanders van de oppervlakte der aarde weggevaagd zouden worden.

Die dweeper of bedrieger hield zich doorgaans op bij *Kreli*, het erkende opperhoofd der onderscheidene Kafferstammen; en de eigenlijke reden, waarom hij hen aanmaande om hun vee te slagten, was de verwachting, dat zij dien ten gevolge spoedig gebrek aan leeftogt zouden krijgen, en door honger gedreven zouden worden om in het Britsche gebied te dringen en er vee te rooven.

Of de gewaande profeet de raadsman of het werktuig van *Kreli* was, blijkt niet; maar men zeide dat zij te samen te werk gingen om de andere stamhoofden tegen de Engelschen op te ruijen, en dat deze voor de bedreigingen van den profeet bedacht en voor zijne beloften niet ongevoelig waren. *Sandilli* en *Kama*, die in vroegere Kafferoorlogen naam gemaakt hebben, waren nog getrouw aan de met het Britsche bewind aangegane verbindtenissen; maar het was de vraag, hoe lang hunne onderdanigheid tegen verlokselen en dreigingen bestand zou zijn.

Intusschen maakten de dweepende volksstammen zich gereed voor de groote omkeering, die zij verwachtten. Velen maakten hun vee af, naar het voorschrift van *Umhlakaza*, den wijzen man. Anderen vervaardigden assagaaijen, in het geloof dat zij met dat wapentuig hunne vijanden uitroeijen zouden; welke voorspelling volgens de gissing van een Kaapsch dagblad aanduidt, dat de inboorlingen niet ruim van buskruid en lood voorzien zijn, en hieruit gereedelijk zou kunnen verklaard worden.

Te King-Williams-town verwachtte men binnen kort eenen aanval, maar de overheden waren er toegerust; de Kaffers, die er tot nog toe als marechaussée dienst deden, waren ontwapend, de wachtposten verdubbeld, de soldaten werden met het vallen van den nacht bijeen gehouden, de stad was geheel versterkt, en de verschansingen door een regement regelmatige troepen bezet; en hetgeen men van de dweepende gisting der inlandsche volksstammen vernam, deed verwachten, dat het, indien de oorlog uitbrak, een lange en bloedige strijd zou zijn.

Van den anderen kant werd gezegd, dat zekere stammen, met name de Gaika's en de Tamboekie's, met den »wijzen man" en zijne volgelingen niet ingenomen waren, en het vee opkochten, waarvan de andere Kaffers zich ontdeden.

Intusschen deden in de Kaapkolonie de rampen des oorlogs zich reeds vooraf gevoelen. De landhoeven aan de grenzen werden verlaten, en de landbouwers weken met hun gezin en hun vee binnenwaarts. De ingezetenen vereenigden zich tot gewapende verdediging en vormden zich tot schutterijen; en een regement Engelsche troepen was naar de grenzen gezonden.

RUSLAND.

In een schrijven uit Petersburg van den 27sten October leest men het volgende: »Het staatscollegie hetwelk meer bijzonder met de zorg voor de volksvoeding is belast, is door de van alle kanten ontvangen opgaven tot de overtuiging gekomen, dat de graanoogst van dit jaar niet overal in Rusland voor de buitenlandsche consumtie toereikend is, en heeft het gouvernement aangeraden om daarin door het aankoopen van graan te voorzien. De minister van binnenlandsche zaken heeft dat voorstel bepaaldelijk afgewezen, onder verklaring, dat de mate der bestaande behoefte zich nog niet liet bepalen; dat het in allen gevalle de zaak des handels zou zijn daarin te voorzien, en dat hem daartoe ook volle en onbelemmerde vrijheid werd gelaten; dat het gouvernement zich daarmede niet zou bemoeijen, ten ware zijne hulp ergens door dringende behoefte oogenblikkelijk noodig mogt zijn."

— De Keizer heeft den generaal *Luders* met een zeer vleijend rescript van het opperbevel van het tweede leger ontheven, en daarbij betuigd, dat Z. M. vertrouwt, dat, indien de omstandigheden op nieuw zijne dienst mogten vorderen, hij daaraan met gelijke bereidwilligheid en ijver als te voren zoude voldoen. Afscheid nemende van de troepen, heeft de genoemde generaal gewezen op zijnen 50jarigen diensttijd, meerendeels op het slagveld en in den dadelijken krijg beleefd, en betuigd, dat hij het 17jarige kommando over het 3de corps als zijne gelukkigste jaren beschouwt, als welk corps zoowel in den Kaukasus, als in Zevenbergen, aan den Donau en bij de verdediging van Sebastopol, onvergankelijke lauweren heeft ingeoogst.

TURKIJE.

Er zijn thans nadere tijdingen betreffende de ministeriële crisis te Konstantinopel, die door de later per telegraaf ontvangen berigten wel veel van hun gewigt hebben verloren, maar toch daarom belangrijk zijn, omdat er uit blijkt, dat de oorzaak waaraan men den wankelenden toestand van het Turksche ministerie teeschreef, volkomen juist is geweest. De ministeriële wijziging stond geheel in verband met de voortdurende bezetting der vorstendommen en het vertoeven der Engelsche vloot in de Zwarte zee en is in het voordeel van Engeland en Oostenrijk uitgevallen.

Reschid-pacha, het hoofd van het nieuwe kabinet, wil de nederlaag, die de Fransche politiek in die wijziging geleden heeft, naar het schijnt eenigzins vergoeden. Zijn bijzonder orgaan, *le Journal de Constantinople*, dat altijd geijverd heeft tegen het doorgraven der landengte van Suez, behelst nu een stuk, waaruit blijkt, dat de concessie van de zijde van het tegenwoordige Turksche kabinet geene zwarigheden te wachten heeft. Het zal dus zaak zijn het ijzer te smeden als het heet is en nu zoo spoedig mogelijk de vereischte concessie voor dat grootsche ontwerp aan te vragen.

Doch om terug te komen op de *Oostersche kwestie* — zoo toch worden tegenwoordig weer voor het eerst sedert het sluiten van den Parijschen vrede de bestaande geschillen betiteld — wordt niet ten onregte de opmerking gemaakt, dat de hoofdreden van de wrijving, waardoor Europa sedert het vredesverdrag en ondanks hetzelve verontrust wordt, ligt in de door den jongsten oorlog niet genoeg gebroken, door den jongsten vrede niet genoeg verdwenen wrok tusschen die twee mogendheden, onder welke eigenlijk de Oostersche oorlog gevoerd werd, tusschen Engeland en Rusland. Dat in het geschil over de ontruiming der vorstendommen en van de Zwarte zee Frankrijk op zijde van Rusland en Oostenrijk op zijde van Engeland staat, is een incident, hetwelk morgen reeds tot het tegendeel kan omslaan, terwijl die ingekankerde haat tusschen Engeland en Rusland, welke een' grooten oorlog en eene algemeene vredesluiting overleeft, nog lang op den vrede van Europa drukken, en onder de verschillendste gedaanten en de menigvuldigste geschillen zich lucht verschaffen kan.

Het is evenwel niet te ontkennen, dat dit bijkomend geschil van meening tusschen Engeland en Frankrijk zijne beteekenis heeft en dat wij een grooten stap nader tot eene vredelievende oplossing van alle bestaande geschillen zouden zijn, wanneer die »*entente cordiale*", die in het vorige jaar zoo breed werd uitgemeten, nog in gelijke mate tusschen de beide Westersche mogendheden bestond. Daarom hadden wij de bevestiging gewenscht van de eergisteren door de *Siècle* gedane mededeeling, »dat al de zwarigheden ter uitvoering van het tractaat van den 30sten Maart tusschen Engeland en Frankrijk uit den weg geruimd zijn." Maar die bevestiging is ongelukkig nog niet gekomen, en wordt in tegendeel door de *Nord* opgemerkt, dat op het berigt van de *Siècle* volstrekt geen staat te maken is.

De houding van de Engelsche dagbladpers in de laatste dagen verdient onze aandacht in hooge mate. Zij zijn als om strijd opgevuld met hoofdartikels vol bittere en honende uitvallen tegen het Russische gouvernement. De kroon van allen spant de *Morning Post*, het orgaan van lord *Palmerston*. Na vooraf een onderscheid te hebben gemaakt tusschen den persoon van *Alexander II* en zijne gedwongene politiek, somt het blad eene reeks van beschuldigingen op, die minder waar dan nieuw zijn zullen. Rusland bezigt agenten om in Amerika en Afrika te verspreiden, dat de Engelsch-Fransche alliantie op het punt staat verbroken te worden of reeds verbroken is. Rusland bezigt te Parijs eene menigte vrouwelijke agenten (waaronder de *Morning Post* in de eerste plaats prinses *Lieven* noemt) om Frankrijk tegen Engeland in te nemen, en andere agenten in Engeland, om de natie aldaar tegen Frankrijk op te hitsen. Rusland heeft in Spanje eene ultra-monarchale regering bewerkt en een' democratischen opstand in Griekenland; terwijl hij zulk een opstand begunstigt in Midden- en Noordelijk-Italië, en tevens in de Beide Siciliën het absolutisme schraagt. Rusland bevordert onrust in Frankrijk door de partijen op te winden, en tracht hetzelfde te doen in Engeland en Ierland. Rusland veroorzaakt botsingen tusschen de Engelsche en Fransche belangen in Indië, Perzië en Egypte. Rusland stookt tweedragt tusschen de Engelsche en Fransche gezanten te Konstantinopel en elders. Kortom, er kan niets zoo slecht bedacht worden of het wordt in dit artikel aan Rusland verweten.

Het is vreemd dat de *Morning Post* zoo vele pogingen aan Rusland toeschrijft tot oplossing van het Engelsch-Fransche verbond, nadat eenige regelen van den Franschen *Moniteur*, tegen eene rigting der Engelsche pers, die verre was van de alliantie te bevorderen, meer gedaan hebben tot oplossing daarvan, dan al de gezamenlijke Russische agenten. Dit daargelaten, zou men ten minste eenige feiten tot staving van de beschuldigingen verwacht hebben, doch het eenige dat men dienaangaande leest, is, dat het gedrag van Rusland, met betrekking tot de uitvoering van het vredestractaat, het regt geeft om de grootste *schurkerij en goddeloosheid te vooronderstellen bij het kabinet van Petersburg!*

Merkwaardig intusschen is, onder de tegenwoordige omstandigheden, in dat artikel nog de verzekering, dat het aan Rusland niet gelukken zal het Engelsch-Fransche bondgenootschap los te maken.

In een ander dagblad, de *Observer*, 't welk van het gouvernement niet zelden mededeelingen ontvangt, wordt als een »veelbeduidend nieuws" medegedeeld, dat de Fransche minister van buitenlandsche zaken, graaf *Walewski*, een Pool van afkomst, de vroeger aan zijn geslacht in Polen toebehoorende bezittingen zal terug ontvangen, *als blijk van erkentelijkheid voor de diensten die hij in den afgeloopen oorlog aan den Keizer van Rusland bewezen heeft.*" Men zal evenwel goed doen de nadere bevestiging van dit boosaardig berigt uit eene minder verdachte bron af te wachten. Men ziet er intusschen uit hoe de Engelsche bladen ook langs een omweg hunnen wrevel tegen de Fransche regering trachten bot te vieren. Van zulk een *Seitenhieb* tegen Frankrijk bedient ook de *Times* zich weder in het artikel reeds kort per telegraaf gemeld, waarin gezegd wordt, dat door de geslepenheid van het Russische kabinet een handelstractaat met Frankrijk wordt voorbereid, 't welk zeer in het voordeel is van dezen staat, die hierdoor zich onweerstaanbaar aangetrokken gevoelt naar Rusland en daarom ook met de Russische politiek zich hoe langer zoo meer verbroedert.

Zoo iets in staat is de banden van het »innige verbond" tusschen de beide Westersche mogendheden losser te maken, dan voorzeker moet dergelijke taal daartoe leiden. Het is te hopen, dat de regeringen der beide landen zich er niet om zullen bekommeren en in de handhaving van den Europeschen vrede steeds gezamenlijk zullen te werk gaan.

Wij willen onze lezers nu ook met het gevoelen der Fransche dagbladpers bekend maken, die blijkbaar spijtig is over de nederlaag welke de Fransche gezant te Konstantinopel in de ministeriële wijziging aldaar geleden heeft en die zich dan ook, schoon op verre na zoo heftig niet als de *Morning Post*, *cum suis*, toch vrij kras tegenover Engeland en Oostenrijk laat hooren. Vooral verdient de aandacht een betoog in den *Constitutionnel*, omdat het klaarblijkelijk met voorkennis van de bewindslieden is geplaatst.

Dat artikel, 't welk zeer gematigd is in den vorm, is dit echter in geenen deele in de hoofdzaak. Oostenrijk en Engeland worden in hetzelve in 't minst niet ontzien en zeer ongunstig beoordeeld tegenover Rusland, welke mogendheid meer in 't bijzonder, wat de aangelegenheid van Bolgrad aangaat, blijken zou geven van de meest onkreukbare goede trouw, daar het tractaat van Parijs geheel ten gunste van Rusland luidt, en het Petersburgsche kabinet niettemin de zaak aan het oordeel van de conferentie wil onderwerpen, waartegen de beide andere mogendheden zich nadrukkelijk verzetten. Alleen in geval der uitsluiting van andere staten, zouden zij daartoe willen overgaan. (Naar men van eene andere zijde meldt, wordt door Engeland op niet meer of minder aangedrongen dan op de uitsluiting van Rusland zelf.)

»Het publiek is thans in staat — zoo vervolgt de *Constitutionnel* — om te oordeelen over de regtmatigheid der geschillen, waartoe het tractaat van den 30sten Maart aanleiding heeft gegeven. Ieder, die gevoel heeft van regt en eerlijkheid, kan die geschillen oplossen. Het strekt der Fransche dagbladpers tot eer, dat zij, welke kleur ook toegedaan, in dit opzigt slechts één gevoelen heeft ontwikkeld. Met eenparigheid heeft zij *de aanmatiging afgekeurd, waarvan Oostenrijk en Engeland, uit eigenbelang zamenspannende, thans blijken geven.* Een zelfde gevoel van loyauteit heeft al de onderdeelen der Fransche drukpers vereenigd. En inderdaad, goede trouw en gezonde redenering stralen op de onmiskenbaarste wijze door in de door het Fransche bewind voorgestane beginselen. Artikel 20 van het tractaat wijst, volgens de nieuwe grensbepaling, Bolgrad aan Rusland toe. Inhoud en geest van het tractaat zijn duidelijk."

De voortdurende aanwezigheid der Oostenrijksche en Engelsche strijdkrachten in het Oosten wordt verder in het halfofficiële orgaan genoemd »een willekeurig en geweldig middel, om eene beslissing te beletten, welke door Rusland is uitgelokt door het voorstel om het vraagstuk te onderwerpen aan het oordeel der natuurlijke regters." Voorts trekt de aandacht deze zinsnede: »Wil men liever aanwending van geweld; wil men den oorlog hervatten? Zou het Engeland lusten om zonder Frankrijk in het strijdperk te treden, en dat wel, niet om de uitvoering van het tractaat te verzekeren, maar om het ten aanschouwe van de geheele wereld te verscheuren, *met het doel om zijne gedurende een oogenblik verborgen gehoudene eerzuchtige oogmerken te bereiken?*" Deze en dergelijke uitdrukkingen pleiten, naar men meent, geenszins voor den duur der alliantie tusschen Engeland en Frankrijk.

De slotsom van het aangehaalde betoog is eene uitnoodiging aan de kabinetten van Londen en Weenen om zich niet langer te verzetten tegen de bijeenroeping der conferentie, als het eenige middel om eene vredelievende schikking te bekomen.

Reeds wordt uit Engeland geantwoord op deze uitnoodiging, door den *Morning-Post*, die, luidens een telegrafisch berigt, zegt, dat het voorstel tot wederopening der Parijsche conferentiën onaannemelijk is, daar het vredes-tractaat geene herziening behoeft. »Engeland zal, zoo heet het in dit artikel, zoo noodig met geweld de bepalingen van dat tractaat handhaven." Het is juist geen bewijs van sterk gevoel van regt, wanneer men bij elke woordvoering dadelijk de hand aan den degen slaat, en Engeland heeft waarlijk in den laatsten oorlog geene zoo luisterrijke lauweren geplukt, dat het reeds onweerstaanbaren aandrang zou gevoelen om de poging te vernieuwen.

Het *Journal des Débats* gelooft weder op zijne beurt, dat de zamenkomst van een congres, waar alle mogendheden zullen vertegenwoordigd zijn, aanstaande is, niettegenstaande den tegenwoordigen tegenstand van Engeland en Oostenrijk. Overigens dringt ook de schrijver van dit blad in het belang der Donau vorstendommen op eene ontruiming der Oostenrijksche troepen aan.

De *Ostdeutsche Post* eindelijk, een orgaan van het Oostenrijksche gouvernement, bevat een artikel, in antwoord op de Fransche bladen, waarin gezegd wordt, dat een eindcongres, hetwelk te Parijs zou bijeenkomen om al de aanhangige punten van geschil te vereffenen, ongetwijfeld zeer wenschelijk ware; maar dat het tegenwoordig oogenblik voor die bijeenkomst zeer ongepast zou zijn, omdat het mistrouwen, dat thans tusschen eenige mogendheden bestaat, zou aanleiding geven tot diep ingrijpende verwikkelingen, in plaats van tot de gehoopte overeenstemming te leiden.

GRIEKENLAND.

Door de aardbeving, welke onlangs woedde, heeft ook inzonderheid het eiland Candia geleden. De stad van dien naam is voor een groot deel verwoest, de hechtste huizen zijn daar ingestort en alle moskeën vernield; de vreeselijkheid der ramp werd nog door een hevigen brand vergroot, waardoor vele huizen en magazijnen de prooi der vlammen geworden zijn. Volgens rapport van den gouverneur dier stad, zijn 210 lijken uit de puinhoopen opgedolven en bedroeg het aantal der gekwetsten

800. »Candia," zoo schrijft de gouverneur, »is Candia niet meer, het is een puinhoop; naauwelijks veertig huizen zijn staande gebleven, de inwoners houden verblijf op de pleinen en in de tuinen; de wanhoop is algemeen; er is gebrek aan brood." Op dit schrijven was van alle kanten hulp naar Candia gezonden.

ITALIE.

In Turijn was de voortdurende bezetting der Donauvorstendommen door Oostenrijk het voorname onderwerp der gesprekken in de hoogere staatkundige kringen. Men wist, naar het scheen met zekerheid, dat het kabinet aldaar eene lijn trekkende met de Fransche regering, tegen die bezetting was gestemd, en dat de gezant, generaal *Durando*, de bepaalde instructie had erlangd, om de vorderingen van het kabinet der Tuilleriën in dit opzigt nadrukkelijk te ondersteunen.

SPANJE.

Het ministerie heeft, tot veler vreugde, verklaard, dat het de acten van koop van kerkelijke goederen, onder het vorige bewind tot stand gebragt, zal eerbiedigen.

Voorts zijn bij een besluit der Koningin de in 1844 en 1845 gemaakte bepalingen ter regeling der drukpersvrijheid weder ingevoerd. Volgens dezelve moet elk dagblad een' verantwoordelijken uitgever hebben, die voor een bedrag van minstens 1000 realen in de directe belastingen aangeslagen is en staatsschuldbrieven ten gezamenlijken bedrage van 6000 realen jaarlijksche rente als borgtogt in handen der overheid stellen moet. Verder is daarbij bepaald, dat over geschriften van oproerige strekking of die de orde en de burgerlijke zamenleving aantasten, alleen door den regter, zonder gezworenen, regt gesproken wordt.

Dit besluit stelt de drukpers onder strenge regelen, maar ontheft haar van de willekeurige behandeling, waaraan zij laatstelijk van de zijde der overheden blootstond. Het wordt aangemerkt als een voorbode der opheffing van den staat van beleg in Spanje.

De gematigde partij in Spanje is steeds onderling verdeeld en zóó ver is het reeds gekomen, dat *Narvaez* door een gedeelte der liberale partij wordt voorgesteld, als de man, die aan de kerkelijke en hofpartij toeroept: »tot hiertoe en niet verder!" Hij zou dus op dit oogenblik de liberale staatsman zijn!

DUITSCHLAND.

De thans te Berlijn geopende Evangelische kerkelijke conferentie zal zich ook bezig houden met de vraagstukken betreffende het huwelijk en de echtscheiding. Men verwacht dat als gevolg harer beraadslagingen een nieuw wets-ontwerp op de echtscheidingen aan de Pruissische kamers zal worden ingediend. Bij regtsgeleerden is advies ingewonnen, en hunne beschouwingen zijn aan de conferentie medegedeeld.

— Te Dresden had Dingsdag de huwelijkspleghtigheid plaats van prinses *Margaretha* van Saksen met den aartshertog *Karel Lodewijk* van Oostenrijk.

— Men verneemt dat een der voornaamste industriëlen van Hongarije, met driehonderd zijner werklieden, tot het Protestantsche geloof is overgegaan, en dat deze stap een der gevolgen is van het met Rome gesloten concordaat.

ZWITSERLAND.

Bij de inwijding der nieuwe vanen te Neufchâtel heeft de staatsraad *Humbert* eene aanspraak gehouden, waarin hij, met opzigt tot de kwestie der amnestie, zeide: »Het regt moet zijn vrijen loop hebben. De waardigheid van Zwitserland gebiedt dit, en dit is ook noodig, om een einde te zien gemaakt aan de eischen der Pruissische kroon. Ik appeleer aan het regt, aan het grondbeginsel, dat alle burgers voor de wet gelijk zijn. Eerst dan, wanneer hieraan voldaan zal zijn, wanneer het regt gesproken zal hebben en veroudende eischen opgegeven zullen zijn, dan eerst kan van genade sprake zijn." Door het lid van den nationalen raad *Matthey* werd dit feest gesloten met de woorden: »Moge Zwitserland, moge geheel Europa het weten, dat het vorstendom Neufchâtel eene onmogelijkheid is. Zwitserland zal zich als één enkel man verheffen, wanneer het er op zal aankomen, om Neufchâtel te redden!" Men wil weten, dat Keizer *Napoleon* zich tot scheidsregter zou hebben aangeboden, hetgeen echter door den bondsraad niet is aangenomen.

GROOT-BRITTANJE.

Lord *Palmerston*, die Dingsdag naar Manchester vertrok, werd aldaar ontvangen met een adres van den gemeenteraad, waarin of uitstekende diensten door dien staatsman aan den lande bewezen, erkend worden en hem dank wordt toegebragt voor de bekwaamheid, waarmede hij gedurende eene langdurige moeitevolle loopbaan de verschillende hem toevertrouwde betrekkingen heeft bekleed. Vooral wordt hem hiervoor dank toegebragt, dat hij in de allermoeijelijkste crisis het hoogste en meest verantwoordelijke staatsambt op zich nam, en in die stelling de openbare aangelegenheden aldus bestuurde, dat de oorlog met goed gevolg werd ten einde gebragt. Vervolgens wordt in het adres de hoop uitgedrukt, dat de maatregelen, welke ter bevrijding van de scheepvaart van de haar thans drukkende lasten, noodwendig zijn, door H. M. regering in rijpe overweging zullen worden genomen, opdat de handel en het verkeer van die onbillijke en onstaatkundige belasting ontheven mogen worden. Ten slotte wordt de wensch geuit, dat de regering al het mogelijke zal doen, om niet alleen in Engeland, maar ook daar buiten, waar hare maatregelen kracht hebben, het overwigt van liberale, wijze, regtvaardige en verlichte beginselen in stand te houden.

In antwoord op dit adres zeide lord *Palmerston*, dat hij hoopte dat de vrede duurzaam zou zijn, maar dat dit zou afhangen van Ruslands trouw in de naleving van zijne verpligtingen. Na den oorlog in Europa te hebben ontstoken, door de schending der internationale regten, behoort het nu ter goeder trouw uitvoering te geven aan het verdrag, dat het gedwongen was te sluiten. Hij betoogde verder, dat het alleenins regtmatig was om bij zwakkere natiën te interveniëren, wanneer het doel der interventie was om de gouvernementen tot gevoelens van rede en regt terug te brengen.

— Zaturdag l.l. kwam een Ier bij den lord-mayor van Londen, om dezen te verzoeken, dat het ronddragen en verbranden van stroopoppen die Roomsche geestelijken voorstellen, op den *Guy Fawkes*-dag, welke Woensdag inviel, werd verboden. De lord-mayor, de heer *Salomons*, die een Israëliet is en zich gedurende zijn bijna afgeloopen dienstjaar onderscheidde door aan alle gezindten regt te laten wedervaren, gaf den verzoeker toe, dat het even onregtmatig als belagchelijk was, de geheele Katholijke Christenheid wegens eene voor 251 jaren door eenige Papisten ondernomene zamenzwering te bespotten; hij wenschte ook, dat de verschillende godsdienstige rigtingen eensgezind naast elkander zouden leven en vrede sluiten; maar hij had geene magt om tegen eene van ouds gebruikelijke staatsvertooning met de wet op te komen. De zaak liep derhalve hiermede ten einde.

Dingsdag evenwel kwam een Engelschman op het raadhuis, die »in naam van de Protestantsche natie van dit eiland", de bedoelde volkshandeling regtvaardigde, en zich beklaagde, dat de Roomsche hierarchie door de kroon geduld werd, ofschoon onwettig, zoodat hij het volk geregtigd achtte zijne gevoelens op voorschrevene wijze te openbaren. »Maar mijnheer — viel de lord-mayor hem in de rede — wij houden hier geen redenaarsclub, en gij zijt geen vertegenwoordiger van het Protestantsche volk. Waart gij een kleine straatjongen en wildet gij iets ten gunste van uwe raketten en zwervers zeggen, dan zoude ik u kunnen aanhooren. (De verzoeker trok met een zuur gezigt af.

De *Times* toont eenige ontevredenheid tegen den heer *Salomons*, die, zegt hij, »nog immer het Purimfeest viert waarbij Haman opgehangen wordt;" en het blad stelt het als mogelijk voor, dat ten gevolge van de deelneming door den lord-mayor met den Ierschen spreker betoond, zijne lordschap op Woensdag welligt den stapel van een drietal oude hoeden met versleten bollen (het attribuut van een Engelschen kleerenkoop) naast een mijter door de straten der City zou kunnen zien slepen. »Op den keper beschouwd, zegt de *Times* ten slotte, is het niet zoo goddeloos, eene Katholijke pop te verbranden als wel om levende Protestanten op te hangen en te folteren, wat helaas nog in menigen hoek van Europa pleegt voor te vallen."

Aan de politie was intusschen bevel gegeven, om ten strengste te zorgen, dat op den *Guy Fawkes*-dag geen vuurwerk werd verkocht of in de straten van Londen afgestoken. De vertooning en optogten van jongens in de straten hadden dan ook weinig te beteekenen; alleenlijk werd de beeldtenis van den Paus rondgedragen, waarbij de opschriften niets bijzonders behelsden, en liet het klokkenspel zich hooren.

In de City wordt een adres aan den lord-mayor onderteekend, den dank der gemeente bevattende wegens de bekwame leiding der openbare zaken gedurende het eerstdaags eindigende jaar zijner functie.

— Van de ministeriële zijde wordt de aanleg van de spoorwegen in Rusland, waarvoor 40 millioen ponden sterling, 480 millioen guldens (volgens eene vroegere opgave was dit nog veel hooger) benoodigd zijn, in 't breede besproken. Men erkent daarbij, dat de weg uit het midden naar Riga en de kusten van de Oostzee, uit een staathuishoudkundig oogpunt beschouwd, welligt renten kan opleveren, maar dat de weg uit het centrum naar het zuiden en naar de Krim, geen ander dan een strategisch belang kan hebben; — dat de uitbreiding van de stoffelijke magt in die rigting, terwijl de weg zou worden aangelegd in wijduitgestrekte en onbebouwde streken, geenszins opbrengsten zal kunnen geven, in eenige verhouding tot de kosten. Men waarschuwt alzoo de Britsche kapitalisten voor onbedachte deelneming.

— Op den 16den October is het van Demerary te Greenock aangekomen schip *Cuban* des nachts tegen een walvisch gezeild, met dit gevolg, dat het schip eenigermate werd opgelicht en in zijne vaart tegengehouden en enkele matrozen uit hunne kooijen werden geworpen. Het zeemonster, dat een oogenblik later boven water kwam, scheen eene belangrijke wonde te hebben bekomen.

— Een der rijkste suikerplanters aan de boorden van den Mississippi in Noord-Amerika, de heer *G. W. Jonhston*, heeft bij zijn overlijden eene daad verrigt, die zijne gedachtenis in aangename herinnering zal doen blijven. Hij heeft namelijk bij uiterste wil bepaald, dat al zijne slaven (ten getale van 200) zouden vrijverklaard en daarenboven aan elk hunner 50 dollars gegeven worden.

FRANKRIJK.

De onderhandelingen over de bijeenroeping van het tweede congres te Parijs worden voortgezet. Inzonderheid is dit te Compiègne het geval, en van den uitslag daarvan zal het afhangen, of de conferentiën hervat zullen worden.

Te midden der beraadslagingen over de hoogstbelangrijke politieke kwestiën worden daar de jagtpartijen en andere feesten in vollen luister voortgezet. Aan de dagbladen is bevel gegeven niet over Compiègne te spreken. Men schijnt te vreezen, dat de slechte indruk, dien de feesten daar hebben te weeg gebragt, door de beschrijving daarvan in de dagbladen vermeerderd zal worden.

De Keizer moet niet zeer opgeruimd zijn; hij ziet er ernstig uit en kan, in weerwil van zijne zelfbeheersching, zijne onrust niet geheel verbergen. Hij had Dingsdag een langdurig onderhoud met den heer *de Persigny*, den Franschen gezant te Londen, die van daar was ontboden. Er is sprake der terugroeping van den heer *de Thouvenel* uit Konstantinopel en van zijne vervanging door een' der maarschalken die zich in de Krim hebben onderscheiden, om alzoo aan Frankrijk meer aanzien te geven.

Ook verzekert men dat te Compiègne een ministerraad zou worden gehouden en dat daarin een besluit zoude worden genomen omtrent de houding, welke Frankrijk in de gewigtige kwestiën, welke op dit oogenblik de groote mogendheden van Europa verdeelen, zoude aannemen.

Onder de gasten die naar Compiègne vertrokken zijn, bevindt zich ook de Nederlandsche gezant en zijne echtgenoot.

De Russische gezant, de heer *de Kisseleff*, is Dingsdag mede naar Compiègne vertrokken, alwaar hij, in afwachting zijner officiële receptie, als bijzonder persoon is uitgenoodigd; die receptie is op aanst. Maandag bepaald, en zal te St. Cloud met al de plegtigheid plaats hebben, welke aan het eerste keizerrijk doet herinneren.

— Een nieuwe grond van vrees voor verkoeling tusschen Frankrijk en Engeland ligt in de eerstdaags te verwachten komst te Parijs van den Perzischen gezant *Feruk*-khan, door den Shah belast in zijnen naam bij den Keizer te protesteren tegen de bedreiging eener Engelsche expeditie in de golf van Perzië. Te Konstantinopel is die gezant door den heer *de Thouvenel* met luister onthaald, doch weigerde lord *Stratford de Redcliffe* hem te ontvangen. Men vreest te Londen dat Keizer *Napoleon* de eischen van Perzië zal ondersteunen, welke staat overigens volkomen in zijn regt schijnt te zijn de ontruiming van Herat te weigeren. Engelands eischen worden alleen gewettigd door de behoefte om aan zijnen invloed in Indië meer uitbreiding te geven; een grond van overweging die door Frankrijk wel niet zal worden gedeeld.

— Op het gebied van kunsten en wetenschappen, heeft Frankrijk Donderdag twee groote en treffende verliezen geleden. De heeren *Paul Delaroche en de Salvandy* namelijk, zijn beiden overleden. De wereldberoemde schilder leed aan eene lever- en hartziekte en onderging een plotselingen dood. De heer *de Salvandy*, het niet minder beroemde lid van het Fransche instituut, leed sedert jaren aan een gezwel aan de hersenen, dat eindelijk aan zijn leven een einde maakte.

— De redevoering, welke de procureur-generaal bij het keizerlijke hof te Parijs, de heer *Vaisse*, gehouden heeft ter gelegenheid der hervatting van de zittingen na de vacantie, is belangrijk. Zij heeft eene staatkundige strekking. Het onderwerp zijner rede was de eerbied, welken men aan de regten des souvereins verschuldigd is. Dit onderwerp omvatte den geheelen tegenwoordigen toestand der gebeurtenissen, welke den vorst, die thans regeert, aan het hoofd van Frankrijk hebben gesteld met eenparige keuze des volks, het begin zijner regering, de rust den lande wedergegeven, de roem en de voorspoed haar geschonken, in één woord, al de groote diensten, welke de tijdgenoot dankbaar erkent en welke de nakomelingschap zal roemen, doch die door sommige partijen worden aangevallen. De procureur-generaal heeft vooral met nadruk gewezen op de gevaren, welke het gevolg kunnen zijn van dezen geest van lastering en verachting, welke bij sommigen slechts teleurgestelde eerzucht, bij anderen de wrok over de nederlaag tot aanleiding heeft. Het tafereel, dat hij van dien geest schetste, ontleende zijne meeste waarde ook aan den gematigden toon, waarin het was geschetst.

Hij deed in den loop zijner rede uitkomen, dat het eene dwaling is, wanneer men beweert, dat de magistratuur aan de politiek vreemd moet blijven. Deze dwaling hebben de partijen dikwerf met meer hartstogtelijkheid dan grond trachten ingang te doen vinden. Voorzeker behoort de magistratuur zich niet te mengen in de bijzonderheden der staatkunde; onafhankelijk en getrouw in den zedelijken steun, dien zij aan het gezag verleent door haren raad en de regtvaardige bedeeling van het regt, regelt zij hare strenge pligten niet naar bijzondere wenschen der regering, gelijk de heer *Vaisse* herinnerde. Zij spreekt arresten uit, maar bewijst geene diensten. Maar als trouwe hoedster der groote beginselen van orde, waarop de instellingen rusten, behoort zij, wanneer zij die miskend of bedreigd ziet, deze inbreuken te doen kennen en hare stem te verheffen, om de openbare meening in te lichten. Dit nu was de taak, welke de redenaar zich had voorgesteld.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 7 November.

Bij kon. besluit van den 6den dezer zijn de vice-admiraal *E. G. van der Plaat* en de kapitein ter zee *A. C. van Braam Houckgeest*, wegens langdurige dienst op pensioen gesteld, onder toekenning van een pensioen van *f* 3000 en van *f* 1800; en onder dankbetuiging aan den eersten voor zijne aan den lande bewezen langdurige en goede diensten, terwijl voorts aan den tweeden wordt opgedragen de betrekking van equipagiemeester der marine bij 's Rijks werf te Willemsoord, op de daartoe vastgestelde bezoldiging, onder st.stand van pensioen.

— Bij kon. besluit van den 4den dezer is aan de heeren *G. D. Molanus* en *H. Busmann*, op hun verzoek, eervol ontslag verleend als ontvangers der directe belastingen en accijnsen te Balk en te Steenderen.

— Naar men verneemt, zouden dezer dagen door de regering afgewezen zijn onderscheidene aan Z. M. ingediende verzoekschriften, strekkende ter bekoming van H. Ds. bewilliging tot oprigting en vestiging hier te lande van *Credits-mobiliers*.

— Uit de memorie, door den minister van justitie ingezonden ter beantwoording der in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal bij het voorloopig onderzoek van het budget van zijn departement voor 1857 gemaakte aanmerkingen, blijkt, dat het ontwerp eener nieuwe wet op de regterlijke organisatie reeds sedert eenigen tijd aan den raad van state verzonden, maar van dat collegie, hetwelk thans met werkzaamheden overladen is, nog niet terugontvangen was.

Eene wet tot vereenvoudiging van het wetboek van burgerlijke regtsvordering zal de minister eerst later aan de Kamer voordragen, daar hij, in dit opzigt verschillende van zijnen ambtsvoorganger, de gelijktijdige behandeling dezer twee onderwerpen minder dienstig acht.

— Uit de verschillende ontwerpen van wet ter bekragtiging van provinciale belastingen, welke dezer dagen aan de leden der Tweede Kamer zijn rondgezonden, blijkt, dat, bij aanneming dier ontwerpen, zullen worden geheven in en ten behoeve der provincie Gelderland 7¼ opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1857 en 6 op het personeel over de dienst 1857/8; in de provincie Zuidholland 3¼ opcenten op de grondbelasting en 2 op het personeel; in de provincie Noordholland 6¼ opcenten op de grondbelasting en 6 op het personeel; in de provincie Zeeland 6 op de grondbelasting en 5 op het personeel; in de provincie Friesland 2 op de grondbelasting en 1 op het personeel; in de provincie Overijssel 1 op grondbelasting en op personeel; in de provincie Groningen 18 opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting en 13 op die op het personeel; in de provincie Drenthe 7 op de grondbelasting en 2 op het personeel; in de provincie Limburg 4 op de grondbelasting en 2 op het personeel.

— In de memorie van toelichting bij het ontwerp van wet strekkende tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van accijns op den turf en de steenkolen, lezen wij o.a. de volgende zinsnede:

»De verbeteringen, welke de Regering voordraagt, acht zij zoo gewigtig, dat onder toepassing daarvan, de inlandsche nijverheid, naar haar inzien, in de belasting op de brandstoffen geene belemmering zal ontmoeten in hare vrije ontwikkeling; en zij verwagt zich alzoo eene belasting te kunnen handhaven, welke niet zou kunnen afgeschaft worden zonder het evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven onzeker te maken of afhankelijk te stellen van minder zekere inkomsten."

— In deze residentie is aangekomen de heer *Glazenap*, admiraal in Russische dienst. Naar men verzekert, is die kundige zeeman door zijne regering belast om de inrigting van het buitenlandsche zeewezen op te nemen.

— Luidens een met de jongste mail bij het departement van koloniën uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend den 5den October j.l., was de gezondheidstoestand aldaar voldoende en heerschten rust en orde allerwege. Op het eiland Bonaire had zich in het begin van September de cholera vertoond, en onder de bevolking aldaar verscheidene slagtoffers gemaakt. Op St. Eustatius waren van een onlangs aldaar aangekomen detachement militairen verscheiden aan de gele koorts bezweken. Ook op Curaçao doen zich nog gevallen van gele koorts voor.

LEIDEN, 6 November.

Gisteren is aan Z. K. H. den prins van Oranje het diploma van lidmaatschap der studenten-societeit overhandigd. Ongeveer te 9¼ ure hebben zich een aantal der leden dezer societeit, voorafgegaan door het corps muzijk der grenadiers, daartoe uit de residentie aangekomen, Z. K. H. eene serenade. De societeit was sierlijk met gaslicht geïllumineerd, en prijkte met de vaderlandsche vlag en het naamcijfer van den prins.

ARNHEM, 6 November.

Hoezeer wij in ons vorig nommer reeds met een enkel woord de beslissing van het hof in de zaak van *Maria van Leijen* mededeelden, geven wij daarvan heden een meer omstandig verslag, vooral om het geregtelijk geneeskundig vraagstuk en het regtspunt, waarop het ten deze aankwam.

Het hof van Gelderland heeft hoofdzakelijk, op grond van de bekentenis der beschuldigde en van de onbeëedigde verklaringen van hare stiefdochter *Netje Schaap*, als bewezen aangenomen dat de beschuldigde, met het boosaardig doel om hare voornoemde stiefdochter van het leven te berooven, aan haar een boterham met luciferskoppen besmeerd heeft toegediend en voorts op het rapport der deskundigen beslist: dat de toegediende phosphorus — (ofschoon geen onderzoek naar de hoeveelheid is ingesteld en ook deswege geenerlei beslissing in het arrest voorkomt), — hoezeer niet geschikt om direct het leven te benemen, toch, zoo er geene braking gevolgd ware, ontsteking had *kunnen* te weeg brengen en deze ontsteking den dood van *Netje Schaap* had *kunnen* ten gevolge hebben, — zoodat het hof — zonder te beslissen het in deze procedure besproken vraagstuk: of de toediening van vergiftige zelfstandigheden voor de misdaad van vergiftiging in het algemeen voldoende is, dan wel of behoort te blijken, dat de toegediende hoeveelheid den dood van het individu, aan wien het werd toegediend, kon te weeg brengen, — de aangeklaagde heeft schuldig verklaard en tot de doodstraf verwezen.

NIJMEGEN, 6 November.

Eene vreeselijke gebeurtenis, hoewel, men kan het niet ontveinzen, van minderen omvang dan waarvoor men aanvankelijk beducht was, bragt heden onze stad in algemeenen schrik en ontsteltenis, toen zich, ruim een uur in den namiddag, op het onverwachts eenige schielijk op elkander volgende felle slagen, aan op korten afstand losbrandend kanonvuur gelijk, deden hooren, en het hetgeen vooral de bewoners der benedenstad, alwaar de huizen op hunne grondvesten daverden, meubelen omvergeworpen, ja zelfs door den geweldigen schok ramen werden verbrijzeld, met ontzetting vervulde, toen zich de mare verspreidde, *dat er in een nabij gelegen kruidmagazijn brand was uitgebarsten.* Eene hoog in de lucht opstijgende rookkolom duidde dan ook al ras de plaats van het onheil aan, en terwijl een aantal vrouwen en kinderen het ergste vreezende, jammerende en weeklagende hunne woningen ontvlugtten, spoedde zich eene groote, meer ongerieke menigte in de rigting van gemeld verschijnsel voort, ten einde zoo mogelijk hulp en redding aan te brengen. Hoezeer men nu gelukkig geen eigenlijken brand bespeurde, bleek het nogtans dat aldaar, en wel in het zoogenaamde laboratorium of de chemische werkplaats der artillerie, onder de afgesloten Ziekerpoort dezer vesting ingerigt, een allernoodlottigst voorval had plaats gehad. Bij gelegenheid namelijk der werkzaamheden, gevoerd onder de leiding en het opzigt van de heeren *Sesseler*, 1sten luit., en *van Aken*, 2den luit. der artillerie, door den serg. *Hase* en zes kanonniers, benevens den sergeant-majoor vuurwerker *Kleyn*, moet de inhoud van een der holle projectilen bij het ontledigen derzelven, door een alsnog onbekend toeval, hebben vuur gevat en, uit elkander slaande, door eene uitbarsting van nog vijf andere granaatkogels zijn opgevolgd. Het zal wel geen betoog behoeven, dat die werkplaats, waarvan het dak gedeeltelijk werd afgeslagen, een bloedig en hartverscheurend schouwspel opleverde. De heer *van Aken*, benevens den sergeant-majoor *Kleyn* en twee andere manschappen kwamen, wonderlijk genoeg, slechts met eenige brandwonden vrij. De heer *Sesseler* en de overige manschappen bekwamen evenwel meerder of minder zware kwetsuren, terwijl alleen de sergeant *Haze* aan de bekomen wonden weinige oogenblikken na het voorval overleed. De beide heeren officieren, zoowel als de andere gewonden, zijn ter verpleging naar het garnizoens-hospitaal overgebragt.

STEENWIJK, 5 November.

In den nacht tusschen den 4den en 5den dezer heeft het tweejarig dochtertje van den arbeider *W. v. D.* op eene deerniswaardige wijze het leven verloren; de vader en de moeder hadden des avonds, nadat de kinderen te bed waren gebragt, hunne woning verlaten, om een gedeelte van den nacht kermis te houden. Te huis komende en bij hun kindje te bed gaande, vonden zij het heden morgen bij hun ontwaken dood en hoogstwaarschijnlijk door de ouders dood gelegen. Men schrijft dit ongeluk aan misbruik van sterken drank toe, daar volgens nader onderzoek de ouders eerst des nachts te vier uur zwaar beschonken zijn te huis gekomen. (*Handbl.*)

— Ten gevolge van verregaande baldadigheid aan den telegraaf te Staphorst gepleegd, is den 2den dezer aldaar eene publicatie voor de gezamenlijke kerkdeuren afgekondigd, waarbij alle personen van eenigen invloed werden aangemaand krachtdadig mede te werken ter bevordering der openbare orde en veiligheid. Bij onverhoopte teleurstelling, werd de gemeente daarbij met militaire inlegering bedreigd, tot schade en schande in betrekking tot de omliggende gemeenten.

ASSEN, 8 November.

Door de provinciale staten van Drenthe is in hunne zitting van gisteren de heer mr. *W. Alingh*, inspecteur van de jagt en advokaat te Assen, tot lid van het collegie van gedeputeerde staten dezer provincie benoemd.

GRONINGEN, 8 November.

Als een bewijs van den toenemenden bloei der landhuishoudkundige school te Groningen moge dienen, dat zij op dit oogenblik telt 40 leerlingen, meer dan zij nog ooit te gelijk gehad heeft, waarvan 12 zoons van eigenlijke landbouwers, van welke laatste het meerendeel hier alleen des winters de lessen bijwoont, om in den zomer weder op het platte land

terug te keeren, ten einde daar bij hunne betrekkingen de praktijk te beoefenen en later 's winters hier weder te komen.

— Dezer dagen zijn onder behoorlijk geleide alhier binnen gebragt vijf personen, van welke drie door het provinciaal geregtshof van Drenthe zijn veroordeeld tot gevangenzetting voor den tijd van tien en twee voor den tijd van zes jaren, allen ter zake van het schrijven van brandbrieven. Vier van deze veroordeelden zullen in Leeuwarden hunne straf ondergaan, en een is hier gebragt in het huis van verzekering, om wegens een door hem bedreven feit nog alhier teregt te staan. Bedoelde personen zijn allen afkomstig uit de bedelaarsgestichten of koloniën van weldadigheid. Ook nu weder was de zucht om uit die gestichten te worden ontslagen de aanleiding tot het plegen van bedoeld misdrijf; — deze personen waren allen op den besten tijd van hun leven, hun voorkomen was zeer ongunstig.

Het schrijven van brandbrieven is thans het gewone middel om uit de gestichten der maatschappij van weldadigheid ontslagen te worden. Op dit oogenblik zijn er te Assen nog ruim veertig kolonisten onder instructie, terwijl tegen een aantal reeds een vonnis is uitgesproken; dagelijks komen er weder nieuwe bij, zoowel vrouwen als mannen. Het gaat zoo ver, dat er voorbeelden zijn, dat men elkander de eer van schrijver te zijn betwist. Voor eenige dagen werden te Assen twee personen, die gelijken naam hadden, voor den regter gebragt, van welke de een voor den ander opgaf schrijver van een brandbrief te zijn. Eindelijk gaf een van beiden het op, met te zeggen: »Nu, laat hij het maar gedaan hebben, ik zal wel een' anderen schrijven." Dat deze zaak dringend voorziening vereischt, zal na het bovenstaande wel niet nader behoeven te worden aangetoond.

— Bij den heer commissaris des Konings is ontvangen de som van *f* 87, zijnde de laatste opbrengst der in de gemeente Hoogezand ingezamelde giften ten behoeve van de ongelukkige bewoners van het eiland Groot Sangir, in Neêrlandsch Indië. Reeds vroeger zijn tot datzelfde edele doel *f* 50 overgemaakt, zoodat de inzameling in die gemeente alléén de aanzienlijke som van *f* 137 heeft bedragen.

— Donderdag namiddag, ongeveer te twee uur, ontstond er brand in de bovenbehuizing op den middendijk te *Midwolde* in het Oldambt, bewoond wordende door W. E. Hamster. Door de afgelegenheid der plaats, waardoor de brandspuiten niet tijdig genoeg konden aankomen, en door dien de schuur nog grootendeels vol was van ongedorscht koren, was het onmogelijk om den brand meester te worden, zoodat dan ook de behuizing geheel is afgebrand, en 6 stuks horenvee, 3 vette varkens, een mager varken, een paard en een veulen en verder alles wat zich in de schuur bevond eene prooi der vlammen is geworden. Door den ijver der toegesnelde menigte en de goede directie, welke er plaats had, is het huisraad meerendeels geborgen. Naar men verneemt, zijn huis en meubelen benevens het boerenbeslag en het veldgewas behoorlijk voor brandschade verwaarborgd. — Hoewel de oorzaak van den brand onbekend is, schijnt hij in het achterste gedeelte der behuizing in den paardenstal ontstaan te zijn, dewijl de vlammen aldaar het eerst uitbraken.

— De aandacht van zeelieden en reeders wordt gevestigd op den tweeden, omgewerkten druk van een werk getiteld: »Uitkomsten van wetenschap en ervaring aangaande winden en zeestroomingen in sommige gedeelten van den Oceaan", uitgegeven door het koninklijk Nederlandsch meteorologisch instituut.

Deze uitkomsten bevatten, behalve eenige kaarten, ten eerste: de snijpunten der reis naar Oost-Indië, zoo als die uit vroegere reizen der Nederlandsche schepen zijn verzameld, en ten tweede: eene zeil-aanwijzing zoo als die door het instituut wordt aanbevolen.

Geregtelijke statistiek over 1855.

Het negende verslag betreffende de geregtelijke statistiek des koningrijks over 1855, aan den Koning gerigt door den minister van justitie, ziet thans het licht. Wij ontleenen daaraan de volgende slotsommen.

Vooreerst heeft men de *strafzaken bij den burgerlijken strafregter.* De vermindering van het getal eischen in *cassatie*, die zich in 1854 in strafzaken vertoonde, wordt in 1855 niet opgemerkt. In tegendeel klom dat getal weder tot het bedrag van 1853, ja overtrof het even. Men telde in het geheel in 1855, 380 zaken, waarvan afgedaan werden 286; afstand van voorziening werd gedaan in 26, aanhangig gebleven op ult°. December 68. Voorts werden behandeld 393 verzoeken om gratie.

Bij de *provinciale geregtshoven* werd in 1855 eene niet onbelangrijke vermindering van criminele zaken en beschuldigden waargenomen, en wel van 272 zaken of acten van beschuldiging en 369 beschuldigden; men telde, wat de eerste betreft, in 1855, 606 en beschuldigden 870. Het getal veroordeelden bedroeg 734, waaronder 71, die in 1854 of vroeger naar de openbare teregtzitting werden verwezen.

Bij de *arrondissements-regtbanken* kwamen in 1855 voor 9827 zaken en 12,483 beklaagden. Nam het getal zaken en beklaagden eenigermate af in de rubrieken tegen de personen en tegen de eigendommen, — veel grooter was de daling in de afdeeling der wanbedrijven tegen de algemeene zaak, alwaar zich eene vermindering opdoet van niet minder dan 2452 zaken en 3015 beklaagden; een verschijnsel, dat bijkans alleen te danken is aan de overbrenging van de strafzaken der jagtzaken en ook eenigermate aan gelijke overbrenging der verdere overtredingen vermeld in de wet van den 29sten Junij 1854, tot de bevoegdheid der kantonregters. Daarentegen gaf art. 14 der wet van gelijke dagteekening aan de regtbanken vermeerdering van werkzaamheden. De eenvoudige diefstallen namen niet onbelangrijk af. Het geheele getal der veroordeelden bedroeg 10,399 of 83 pCt. ruim der beklaagden, welke verhouding, gelijk die der vrijspraken, weinig afwijkt van de uitkomsten van het jaar te voren.

Bij de *kantongeregten* werden in 1855 beregt 20,587 overtredingen met 24,394 beklaagden. Eene belangrijke vermeerdering kwam, zoo als uit het boven opgemerkte volgt, bij de kantongeregten voor; eene vermeerdering, welke 5000 zaken en 6583 beklaagden beloopt. Het getal veroordeelden bedroeg bijna 69 pCt. der beklaagden, dat is omstreeks 10 pCt. meer dan in het jaar te voren.

Bij de gezamenlijke *krijgsraden* kwamen in 1855 voor 364 zaken, iets minder dan in het voorgaande jaar.

Wat de *bedeeling des regts in burgerlijke zaken* aangaat, bij den *hoogen raad:* op den duur blijkt het gemiddeld getal eischen in cassatie, jaarlijks aangebragt, 56 of 57, daar in de laatst verstreken negen jaren aangebragt werden 512 voorzieningen in cassatie in burgerlijke zaken.

Door den *hoogen raad* werden in 1855 16 van de 56 uitspraken in burgerlijke zaken gecasseerd; 39 eischen in cassatie werden verworpen, in 1 de niet-ontvankelijkheid uitgesproken. Van de 40 arresten der prov. geregtshoven zijn er 11 vernietigd, van de 16 vonnissen der arrond.-regtbanken 5. Voorts werden o. a. 214 verzoekschriften behandeld, waarvan 110 om brieven van *venia aetatis.*

Bij de *provinciale geregtshoven* werden aangebragt 457 zaken, waarbij komen 266, reeds voor den 1sten Jan. van gezegd jaar aanhangig.

In den loop van 1855 werden bij de gezamenlijke *regtbanken* aangebragt 2959 zaken en derhalve 171 minder dan in 1854. Aanhangig van het jaar te voren was buitendien reeds op den 1sten Jan. 1855 een getal van 1704 zaken, waaronder echter 751 welke reeds van drie jaren of vroeger dagteekenden. Gemiddeld geven de negen jaren (1847—1855) een getal van 721 incidentele enz. vonnissen voor ieder jaar, of jaarlijks 88 uitspraken voor iedere regtbank.

Het getal aangebragte zaken bij de *kantongeregten* bedroeg in 1855, 7773, dat is 303 meer dan in het voorafgaande jaar. Hierbij komen 570 van vroegere dagteekening, zoodat het gezamenlijk getal zaken bedroeg 8343. In de laatste negen jaren werden gemiddeld per jaar aangebragt 7117 zaken, of 48 per kantongeregt.

KERKNIEUWS.

Opheusden schijnt geen predikant te kunnen bekomen. Ds. J. J. Knap, te Putten, heeft nu weder voor het beroep bedankt. De kerkeraad zal tot eene elfde beroeping moeten overgaan; — te Hellevoetsluis is beroepen ds. J. W. Felix, te Heeg.

— Ds. Hugenholtz te Emmen heeft voor het beroep naar Losdorp bedankt; — ds. van Leeuwen voor dat naar het Hollandsche Veld.

(*Ingezonden.*)

Mijnheer de Redacteur!

Bij het lezen van uwe Courant van den 2den Nov., die ons toevallig wat laat in handen kwam, trof ons onder het artikel Groningen de opmerking, gevoegd bij een berigt van veroorlingen ter zake van vechterijen, dat bij de meeste dergelijke buitensporigheden de oorzaak te zoeken is in den sterken drank. Terwijl zulks aan onze belangstellende aandacht aanleiding gaf om de zaak eenige oogenblikken dieper in te denken, kwam het ons voor, dat men de voorbeelden van de verschrikkelijke gevolgen van den sterken drank toch niet genoeg aan het algemeen kon voor oogen houden, opdat meer en meer ieder zich in den gemoede genoopt gevoele al zijnen invloed aan te wenden tot verdelging van dien grootsten vernieler van ons volksgeluk. Welkom moet daarom aan ieder, die belang stelt in het geluk zijner medemenschen, elke poging zijn, die er bij monde of geschrifte in dien geest gedaan wordt, maar dubbel welkom nog, wanneer die poging komt van hen, die ten allen tijde den meest beslissenden invloed gehad hebben op de denkwijze van het volk, wanneer die komt van — dichters!

Het is ons daarom een waar genoegen in uw veel gelezen blad eene te lang verzuimde aankondiging en ruimschootsche aanbeveling te mogen plaatsen van een gedicht van den heer F. M. Dikema; uitgegeven bij den boekhandelaar J. B. Wolters, getiteld: »*Een uit velen,*" dat tot onderwerp hebbende een op waarheid gegrond verhaal van boven bedoeiden inhoud, naar ons bescheiden oordeel nog daarenboven in vele opzigten geheel de verdienste bezit van dien lossen en gemakkelijken versbouw, vloeijende maat en kernachtige uitdrukking, die het begeerlijk moet maken voor beminnaars van poëzij zoowel als voor declamateurs en recitateurs, voor wie het koude saizoen zoo pas weder de werkkring heeft geopend. Het ware, om de strekking ook alleen van den inhoud, zeer wenschelijk, dat het gedicht eene algemeene verbreiding mogt vinden. Gezelschappelijk genoegen zal het, onzes bedunkens, veel geven; misschien dat er dan hier of daar nog een zaadje viel, dat vruchten droeg van geluk en welvaart, waar anders de drankduivel reeds begonnen was ongeluk en wanorde te zaaijen!

G. *Agathophilus.*

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 8 *November.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	62⅛.
Dito Dito	» 3	»	74⅜.
Dito Dito	» 4	»	93⅝.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	72⅜.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	37¼.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	81⅞.
Dito Nation. Metall	» 5	»	73$\frac{11}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	23$\frac{1}{16}$.
Dito Binnenl	» 3	»	37⅛.
PORTUGAL	» 3	»	43¾.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	102⅛.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	101⅛.
Dito bij *Hope*	» 4	»	83¾.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito 6de serie	» 5	»	94$\frac{13}{16}$.

In Hollandsche fondsen was de markt vast.

LONDEN, 8 *November.* Consols 93.

PARIJS, 8 *November.* Fransche 3 pCt. 66.50.

WEENEN, 8 *November.* Metalliek 5 pCt. *f* 81. Nat. Leening *f* 82⅛. Wissel op Londen *f* 10.20. Zilver *f* 7¼.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 5 Nov., *de Jong* Adolph Frederik, Lissabon; *Huizinga* Ceres, Newc.; *Dost* Ettina, Bremen; — 6 *Sterrenberg* Twee Broeders, Londen; *Ebes* Grietje, Newc., *Memses* Jonkvr. Maria, Purmerend.

TEXEL 6 Nov., *Mellema* Jacobus Antonie, Riga.

VLIE 4 Nov., *Ruiten* Verwachting, Newc.; *Waterborg* Catharina, Rostock.

CURAÇAO vóór 4 Oct., *Bloksiel* de Handel, Tobago.

PORTO CABELLO 1 Oct., *Zoetelief* Raphael, Laguayra.

SEVILLE 28 Oct., *Scherpbier* Renske, Marseille.

Op de LOIRE 2 Nov., *Dijk* Cornelia, Rott.; *Boiten* Cath. Elisab., Amsterdam.

LONDEN 4 Nov., *de Groot* Twee Zusters, Workum.

Bij MARGATE 1 Nov., *Klok* Riga, v. Newc. n. ....

Bij het NOORD-VOORLAND 3 Nov., *Ouwehand* Bordeaux, v. Amst. n. Bordeaux.

NORTH SHIELDS 1 Nov., *Kuyper* Vijf Gezusters en *Munneke* Baudina, Harl.; *Loman* Zeldenrust, Zwolle; *Balk* Concordia, Schied.; — 3 *Schuth* Zwaluw, Groningen.

HARWICH 3 Nov., *Fokkema* de Hoop, v. Workum n. Londen.

HAMBURG 5 Nov., *Woudstra* Jonge Kerst, Amst.

BREMERHAVEN 2 Nov., *Oosterhuis* Vr. Janna, Amst.

ALTONA 3 Nov., *Rasker* Geertruida, Deventer.

FREDERIKSTAD 23 Oct., *Aas* Resolution, Purmerend; — 24 *Fenninga* Agatha, Edam.

BOLDERAA 31 Oct., *Hubert* Johanna Margaretha, Liverpool; — 1 Nov. *Kuijper* Maasnymph, Lissabon.

BALTISHPORT 24 Oct., *de Jonge* Annechiena, Kroonstad.

Vertrokken.

AMSTERDAM 5 Nov., *Lakrooy* Anna Louisa, Newc.; — 6 *de Vries* Vijf Gezusters, Bremen

TEXEL 5 Nov., *Hagen* Petronella Catharina, Bat.; *de Vries* Alida Maria, Bombay; *Duinker* Triton, Sur.; *de Lang* Jenny, Laguayra; *de Boer* Arjen Brouwer, Triest; *Kraan* Sia Elisabeth, Napels; *Vos* Betje Pronk, Livorno; *Wiegmink* Clara Henriëtte, Cardiff; — 6 *Noordziek* Twee Jeanne's, Samarang.

HELVOET 5 Nov., *Post* Maasland, Triest.

PORTO CABELLO 2 Oct., *Kip qq.* de Zwijger, Hamburg.

MARSEILLE 31 Oct., *Harms* Jeanette Marie, Hyères.

PLYMOUTH 2 Nov., *Poelman* Amicitia, Civita Vecchia, na gerepareerd te hebben.

FALMOUTH 3 Nov., *Hazewinkel* Roelf Giezen Jr., Neath.

HULL 2 Nov., *Meeter* Henaina, Amst.

BREMERHAVEN 2 Nov., *Spelde* 4 Gebroeders, Amst.; *Puister* Vr. Meikina, Rott.; — 4 *Meijer* Anna Catharina, Newc.

SWINEMUNDE 31 Oct., *Oortgiese* Wilhelmine, Delfzijl; *Karsens* Gustaaf Willem, St. Malo.

STOLPEMUNDE 31 Oct., *Hoekstra* Anna en *de Jonge* Elisabeth, Holland.

BOLDERAA 29 Oct., *v. d. Laan* Tweelingen en 31 *Homan* Groot Zweewijk, Elsen.; *Staal* Margaretha en *Schuring* Hillechina, Belgie; *Scherpbier* Jeltina, Holland; *de Groot* Catharina Gerdina, Frankrijk; *Hangelbroek* Antje Witsenborg, Holland.

HOLTENAU 1 Nov., *Drok* Catharina en *de Jonge* Cath. Cornelia, Amst.; — 2 *Muller* Vriendschap, Bremen; *de Jonge* Jantina, Rott.; — 3 *Kolle* Jonge Pieter, Schiedam; *Lever* Alberdina, Amst.

RENDSBURG 1 Nov., *Pronk* Onderneming en *de Jonge* Elisab., de Noordzee; — 2 *Dijkstra* Geertina Harmina, Bremen; *Kuijpers* Vrouw Maria, Delfshaven.

In lading.

VENETIE 28 Oct., *Boer* Jan van Harwegen, Marseille.

STOCKHOLM 29 Oct., *Bekkering* Gesina, Noordzee; — 30 *Kuiper* Engelina Petronella, Engeland.

Zeilklaar.

CURAÇAO 4 Oct., *Tjakkes* Curaçao, Amst.

LONDEN 3 Nov., *van der Wouden* Annegiena, Hamburg; *van Vliet* Courier, Rotterdam.

Groningen, 8 Nov. Binnengekomen het nieuwgebouwde schoonerschip Familietrouw, kapit. W. H. Scholten, van Wildervank, groot p. m. 90 last, gebouwd op de werf van *J. A. Hooites*, te Hoogezand.

Zoutkamp, 7 Nov. Binnengekomen 6 Nov., *Huges* Johann Gerard, Noorwegen.

Scilly, 31 Oct. Het schip Grietje Weemhof, kapit. *H. H. Pott*, van Cardiff naar Rotterdam, alhier met schade binnengeloopen, heeft de lading gelost om te repareren.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

1 Nov. *Kramer*, Geziena, v. Stettin n. Groningen, m. hout.
Gnodde, Jonge Walraven, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Bakker, Jonge Lieffert, v. Petersb. n. Londen, m. haver.
van Sluis, Tjakkina, v. Stettin n. Christiania, m. gerst.
Oostervink, Pieter, v. Malmö n. Leith, m. gerst.
Vos, Catharina, v. Dantzig n. Gent, m. hout.
Naatje, Alberdina Edzina, v. Petersb. n. Engel., m. haver.
Bleeker, Zwaantje Cornelia, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.
Roosjes, Maria Bertha, v. Riga n. Antw., m. vlas.
Potjewijd, Alida Petronella, v. Riga n. Gron., m. hout.
Nieboer, Hendrika, v. Petersb. n. Amst., m. rogge.
2 — *Klein*, Pieterdina Marchiena, v. Stettin n. Gothenb., rogge.
Pot, de Hoop, v. Malmö n. Engelholm, m. ballast.
Ontjes, Johanna Emilie, v. Duinkerken n. Riga, m. ballast.
3 — *Huisman*, Hendrika, v. Koningsb. n. Kirkaldy, m. tarwe.
Kramer, Harmonie, v. Petersb. n. Londen, m. haver.
Lindeboom, Franziska, v. Stettin n. Christiania, m. rogge.
Cargens, Elisabeth, v. Hull n. Memel, m. steenkool.
Flik, Geerdina Beerta, v. Koningsb. n. Schiedam, m. gerst.
Hoff, Gebbina van Delden, v. Amst. n. Koppenh., m. stukg.
Scholtens, Baron v. Hall, v. Amst. n. Riga, m. stukgoed.

De wind den 1 Nov. Z.W.; den 2den Z.W., W.Z.W.; den 3den W.Z.W., W., O.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 6 Nov., *Kramer* Annette Cathal., Konb.; *Waterborg* Katriena, Rostock; — 7 *Spijkman* Juliana Louisa, Petersb.

TEXEL 6 Nov., *Potjewijd* Herman Albert, Cadix; *Zwaal* Zeemeeuw, Petersb.; — 7 *Gnodde* Jonge Walrave, Koningsb.

VLIE 5 Nov., *Scholtens* Hillechina Scholtens, Dantzig; *v. d. Veer* Vr. Anske, Hamburg.

HELVOET 6 Nov., *den Breems* Trekvogel, Lissabon; *Zeijelken* Harmonie, Liverp.; *Voogd* de Weldaad, Newc.

Bij DUNGENESS 4 Nov., *Meijer qq.* Decima, v. Oud Calabar n. Amst.; *Goedknegt* Zouthandel, v. Villanova n. Vlaardingen.

LONDONDERRY 3 Nov., *Menkema* Catharina Sijpkens, Galatz.

QUEENSTOWN 3 Nov., *van der Wal* Johan Wilbrand, Ibraïla.

Bij RAMSGATE 3 Nov., *Prins* San Francisco, v. Hamburg n. de Kaap de Goede Hoop.

Bij ALDBRO 4 Nov., *Kappen* Jonge Willem, v. Riga n. Londen.

NORTH SHIELDS 4 Nov., *v. Dalen* Eendragt, Gron.; *Pluktje* Herm. Hendr., Delfzijl.

IBRAILA 4 Oct., *Oldenburger* Astrea, Konst.

SEVILLE 10 Oct., *Mooi* Elisabeth, Marseille.

Bij KAAP AGUILHAS 9 Sept., *Crap Hellingman* Gelderland, van Bat. n. Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 7 Nov., *Hofker* Pegasus, Curaçao; *Veldkamp* Anna, Leer.

HELVOET 6 Nov., *de Boer* Edouard, Triëst; *Janninga* Trekvogel, Newcastle.

ZIERIKZEE 5 Nov., *Bartels* Burger, Newc.

CARDIFF 2 Nov., *Boerhave* Arendina, Hamburg; — 2 *de Boer* Fenna, Porto.

LIVERPOOL 4 Nov., *de Wijn* California, Melbourne; *Mulder* Zorg en Vlijt, Rott.; *Hooghoudt* Hillechina, Triëst; *Post* Ettje Berg, Liv.

ROYAN 29 Oct., *Wiersma* Stad Haarlem, Hamb.

GENUA 31 Oct., *Tjebbes* Marianne, Bat.

In lading.

LONDEN 4 Nov., *Sap* Emma Maria, Bordeaux; — 5 *Drent* Anna Catharina, Amst.

Zeilklaar.

LONDEN 5 Nov., *Drewes* Hendrika, Hamb.

Liverpool, 4 Nov. Het schip Waakzaamheid, kapit. *Lovius*, van hier naar Harlingen, is op den Noordhoek, bij Dublin, gestrand.

SCHEEPSVRACHTEN.

Dantzig, 3 Nov. De vrachten zijn wederom gestegen, toegestaan naar Harlingen *f* 18 p. last hout, Grangemouth 3 sh. à 3 sh. 6 d., Dundee 3 sh. 9 d., Hull 4 sh., Londen 4 sh. 3 d. p. qr. tarwe.

Koningsbergen, 2 Nov. In de vorige week zijn 58 schepen uitgezeild en 45 binnengekomen. Bedongen naar Amsterdam en de Maas *f* 29,50, ook *f* 25 p. last tarwe, Antwerpen *f* 29 à *f* 31 p. dito, *f* 36 p. 2000 kil. talk, Oostelijk Noorwegen *f* 27 en 5 pCt. p. last rogge, Stokholm *f* 30 en 10 pCt. p. last tarwe, Londen 4 sh. 6 d. à 5 sh., de Oostkust van Schotland 4 sh. à 4 sh. 3 d. p. qr. tarwe. Nog onderscheidene ladingen naar Engeland zijn voorhanden.

Riga, 30 Oct. De aankomst van vele schepen en het ingevallen vorstweder deed eene menigte bevrachtingen tegen lagere prijzen sluiten; naar Amsterdam 6 stuiv. p. Amst. voet greenen hout, Rotterdam *f* 27 p. last gerst, 48½ stuiv. p. ton zaaizaad, naar Nantes *f* 22 p. 80 Eng. kub. voet planken, Bilbao *f* 35 p. dito, Londen 26 sh. 6 d. p. load balken, 28 sh. p. ton talk, 4 sh. p. qr. lijnzaad, Belfast 4 sh. 6 d. per ton zaaizaad.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *November.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 3,35
Oude 70 ℔ *f*		N. Winter 52 ℔ *f*	4,75	- -	42 - - 3,55
N. Oml. 1856 68 -	9,00	- 54 - -	5,25	- -	44 - - 3,80
- - 70 - -	9,80	- 56 - -	5,75		
- - 72 - -	10,70	Zomer 54 - -	4,90	BOONEN.	
- Old. 66 - -	7,60	- 56 - -	5,40	Paardeb. *f* 6, *f* 6,50, *f* 7	
- - 68 - -	8,60	Knobbe 60 - -	6,25	Gr. Erwt. *f*	
- - 70 - -	9,60	- 62 - -	6,65	Graauwe dito *f*	
- - - -		HAVER.			
ROGGE.		N. Dikke 36 ℔ *f*		ZADEN, ENZ.	
N. Inl. 62 ℔ *f*	6,40	- 38 - -	3,45	Old. Koolz. *f* 12 tot *f* 15	
- 64 - -	7,00	- 40 - -	3,65	Oml. dito *f* 12 tot *f* 15,50	
- 66 - -	7,60	- 42 - -	3,85	Zomerzaad *f* 9 a 11½	
Oude 66 - -	8,20	- 44 - -	4,05	G. Mosterdz. *f* 8 tot *f* 12	
BOEKWEIT.		- 46 - -	4,25	Lijnzaad *f*	
N. Gr. Zd. 60 ℔ *f*	5,60	- 48 - -	4,45	Dederzaad *f* 7, tot *f* 9,50	
- - 62 - -	6,10	- 50 - -	4,65	Gr. Gort *f* 1 0,25,50	
- - 64 - -	6,60	N. W. Voer 36 - -	3,15	Parel dito *f*	
- Zw. - 60 - -	5,40	- - 38 - -	3,35	Raapolie per vat *f* 53	
- - 62 - -	5,90	- - 40 - -	3,55		
64 - -	6,40	N. Zw. - 36 - -	2,95		
- 66 - -		- - 38 - -	3,15		

Tarwe over 't geheel wel zoo goed te plaatsen. — Rogge en Boekweit in een doen, — Gerst in beste soorten aan pelderijen prijshoudend. — Dikke en voerhaver in een doen. Zwarte iets lager. — Boonen in de beste soorten prijshoudend. — In zaden weinig omgegaan. — Gort iets meer gevraagd.

LEEUWARDEN, 7 *Nov.* De aanvoer van alle graansoorten was heden iets ruimer, en de stemming over het geheel beter, waardoor het ter veil zijnde, tot ongeveer vorige prijzen van de hand ging, ofschoon rogge tot iets hoogere en wintergorst tot iets lagere prijzen werd gedaan.

Tarwe puike *f* 10,75, *f* 11,00; knappe *f* 9,25,75; ordinaire *f* 8,50,75. Rogge, nieuwe inl. *f* 7,35, *f* 8,10; Archangel *f* 8,00. Boekweit Vries zand *f* 6,80, *f* 7,05; Veen *f* 5,75,80. Wintergerst puike *f* 5,60,80, ordinaire *f* 5,10,20; Zomer *f* 4,95, *f* 5,00. Haver fijne *f* 4,10,20. Voer *f* 2,90, *f* 3,60.

AMSTERDAM, 7 *Nov.* Tarwe in een doen: 128 ℔ witb. Pools *f* 480; 128 ℔ o. dito *f* 490; 129 ℔ n. Rijn *f* 422; 130 ℔ o. en n. dito *f* 400; 127 ℔ dito *f* 380 bij partij; 127 ℔ n. Geld. *f* 375; 129 ℔ Ibraila *f* 360. — Gedroogde Rogge bij partij iets hooger, andere soorten prijshoudend: 123 ℔ Pruis. *f* 270; 119, 120 ℔ Holsteins. *f* 221, *f* 224; 120 ℔ Arch. *f* 242. — Gerst in een doen: 98 ℔ Winter *f* 182. — Haver tot vorige prijzen goed te plaatsen. — Boekweit bij kleinigheden onveranderd: 116, 118 ℔ Nijkerker *f* 220, *f* 226; 117 ℔ Gordijker *f* 223.

Koolzaad ½ p. vl. hooger: op 9 vat dadelijk 86½ p. vl.; April 87 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering van den 1sten Dec. williger: op 6/w. *f* 57; vlieg. *f* 55,50; Dec. *f* 53,75; Mei 1857 *f* 48,75 a *f* 48,50. — Lijnolie dadelijk en op levering hooger betaald: op 6/w. *f* 55,50; vlieg. *f* 54; Dec. *f* 48,75 a *f* 48,25; Maart, April en Mei 1857 *f* 39,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 56,50; vlieg. *f* 55.

LONDEN, 5 *Nov.* De graanmarkt was heden schraal bezocht en de omzet in Engelsche en vreemde Tarwe onbeduidend tot nagenoeg de prijzen van eergisteren. In de andere graanartikelen was geen verandering.

Van den 7den. Granen zeer flaauw, bij ruimen aanvoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Nov.* Te geringe aanvoer om den prijs te bepalen.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 7 *Nov.* Er was heden eene tamelijke hoeveelheid rundvee ter markt gebragt, de handel was iets williger, vooral in de vette runderen; vaalmelkte koeijen van *f* 100 tot *f* 150; vroegmelkten weinig aanwezig; vetten van 20 à 25 cts. de 5 ons; in varkens en schapen niet veel handel gedaan, prijzen als voren.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 7 *November.*

Nederl., Werk. Schuld 2½ pCt. 62¼, 62$\frac{9}{16}$, 62⅛; Dito Dito 3 pCt. 73$\frac{13}{16}$, 73$\frac{15}{16}$; Dito Dito 4 pCt. 93⅛, 93⅝, 93⅝. — O. I. Leening 4 pCt. 92¾, 92⅞; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt, 89¼. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51⅛. — Spanje, Onb. Stukk. 1¼ pCt. 22$\frac{15}{16}$, 23⅛, 23$\frac{1}{16}$; Dito 3 pCt. 41; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 36$\frac{15}{16}$, 37⅛, 37⅛; Coupons-Bewijzen 5$\frac{5}{16}$, 5⅜. — Portugal, te Londen 3 pCt. 43$\frac{11}{16}$, 43¾, 43$\frac{11}{16}$. — Rusland, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102, 102¼, 102; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 92¼, 92⅜; Dito bij *Hope* 4 pCt. 83¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 82⅛. — Polen, Cert. 4 pCt. 76⅜.

Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 72$\frac{7}{16}$, 72⅛, 72$\frac{9}{16}$; Dito Nation. 5 pCt. 73⅝, 73$\frac{11}{16}$, 73⅞; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 37$\frac{9}{16}$, 37$\frac{11}{16}$, 37⅝; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 37$\frac{9}{16}$, 37$\frac{11}{16}$, 37⅝; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 81⅞, 82; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 *f* 305; Pruiss. Dito *f* 201; Bras. 5 pCt. 97⅜; Dito 1843 5 pCt. 96¼; Mexik. 20¼, ⅜, ¼; Dito Onb. 20¼, ⅜, ¼; Gren. 20⅞, 21⅛, 21; Dito Onb. 20⅞, 21⅛, 21; Dito Uitg. 6¾; Venez. 32⅞; Dito Uitg. 14⅛; 5 pCt. Russen bij *Stieglitz* 5de Serie 93¼, ⅜; Dito 6de Serie 94⅞, ⅞, ⅞.

Voor Holl. fondsen waren heden wederom hoogere koersen te bedingen bij geanimeerde affaire in Integralen en 4 pCts. — Van vreemde effecten waren Russische bijna onveranderd. — In Oostenr. was de omzet vrij levendig tot iets verlaagde prijzen. — Spaansche waren insgelijks meer aangeboden. — Naar Mexik. was vraag; zij hebben zich in koers verbeterd.

Spaansche Cred. *f* 50, *f* 49, *f* 52; dito bij *Rothsch.* *f* 105, *f* 106, *f* 108; Sardinie *f* 74; 7 pCts. Illinois Central 85⅛.

Koers van het Geld: Beleen. 5; Prolong. 5; Disc. 5 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 62⅛; Spaansche 1¼ pCt. 22$\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 37⅛; Metall. 5 pCt. 72$\frac{9}{16}$.

VERGADERING VAN

NEÊRLANDS HEIL,

tot VERKIEZING van een **KANDIDAAT** voor de **PROVINCIALE STATEN**, op MAANDAG den 10den November, des avonds te 8 uur, ten Huize van TEN HAVE, aan de Groote Markt.

VAN ITTERSUM, *Voorzitter.*

VRIJHEID EN ORDE.

In de vergadering der VEREENIGING, van den 6den dezer, is gekozen tot **KANDIDAAT** der VEREENIGING voor het **Lidmaatschap** der **PROVINCIALE STATEN**, de Heer

D. VAN HOUTEN.

GRONINGEN, 7 November 1856.

Namens het voorloopig nog fungerende Bestuur der Vereeniging:
L. ALI COHEN, *Secretaris.*

*** Onder DANKBETUIGING voor de welwillende medewerking met welke Groningens Ingezetenen in den vorigen WINTER behulpsaam zijn geweest in het uitreiken van VERWARMEND en GEZOND VOEDSEL aan hunne verarmde Stadgenooten, roepen **COMMISSARISSEN** voor de **SPIJSUITDEELING** aan **BEHOEFTIGEN** door deze, wederom de medewerking in voor de **UITDEELINGEN**, die gedurende de maanden JANUARIJ, FEBRUARIJ en MAART aanstaande, driemalen per week zullen plaats hebben. Zij zullen binnen kort de **INTEEKENINGS-BILJETTEN** laten rondbezorgen, waarop een ieder voor zoovele Portiën als hij mogt verkiezen, zal kunnen inteekenen, terwijl zij hopen dat hunne Stadgenooten door eene ruime Inteekening hunne belangstelling in deze nuttige inrigting zullen doen blijken.

GRONINGEN, 5 November 1856.

H. NIENHUIS.	C. H. VAN ANKUM.
G. CREMERS.	M. BACKER.
A. VAN BERCHUIJS.	P. TRESLING.
T. J. VAN IDDEKINGE.	A. VAN CALCAR.
D. R. WIJCKERHELD BISDOM.	J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN.
P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.	A. R. SORMANI.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

D. DE VRIES, van *Dokkum*, met G. HELDER.

AALSUM, bij *Dokkum*, 6 November 1856.

*** Heden nacht overleed mijne geliefde Echtgenoot D. IJPES, in den ouderdom van ruim 31 jaren, mij nalatende vijf Kinderen, te jong om het verlies te kunnen beseffen.

GRONINGEN, 6 November 1856.

B. J. SPAANSTRA, *Goud- en Zilversmid aan de Vischmarkt.*

Door begeerte van de Overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

De tweede, op nieuw vermeerderde druk

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen; voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER;

uitgegeven onder toezigt van

Mr. A. OUDEMAN.

In deze nieuwe uitgave zijn o. a. opgenomen de *Wetten van den 29sten Junij 1854*, zoodat deze druk ruim 1030 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde *f* **4—90** in *Zakformaat* en *f* **6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Bij de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is van de pers gekomen:

VROUWENLEVEN;

BEELDEN, GROEPEN EN TEEKENINGEN,

OTTILIE WILDERMUTH

NAGESCHETST DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Met Vignet. **Prijs** *f* **2.50**; gebonden in blaauw Linnen band met vergulde Stempels *f* **2,90.**

»Reeds lang, zegt de schrijfster in haar voorberigt, voordat ik ooit van eene *innere Mission* hoorde spreken, is de gedachte bij mij opgekomen, hoe wenschelijk en noodig het zijn zou dat wij ook in Christenlanden apostels en predikers der tevredenheid hadden om aan de armen, hulpbehoevenden en in het algemeen aan alle door het lot stiefmoederlijk bedeelden de lichte zijden van hunnen toestand aan te wijzen en de oude waarheid, dat ieder de schepper van zijn eigen geluk is, in het licht des geloofs gelouterd en verheiderd voor te stellen."

Als eene bijdrage tot zulk eene zending der tevredenheid heeft de begaafde schrijfster een boekdeel in het licht gegeven, 't welk in onze taal onder bovenstaanden titel is overgezet.

Aan de Inteekenaren is verzonden: **No. 22** van

De Huisvriend.

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,

VERZAMELD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Inhoud: De eerste sneeuw, naar F. W. HACKLAENDER. — De Klotscheters; een wintertafereeltje uit Oostfriesland. — Een spreekwoord. — Onze dranken. EDUARD HINTZE gevolgd: II. De thee. — Eenvoudigheid. — De eilander; naar EMILE SOUVESTRE. — Eene droomgeschiedenis. — Levensbeschrijvingen uit de dieren-, planten- en delfstoffelijke wereld: VIII. De koralen. — Het consult bij den ontvanger. — Honden. — Zorg der vogels voor hunne jongen.

Jaarlijks verschijnen 26 Vellen roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 3—00.

*** De ondergeteekenden, GECOMMITTEERDEN uit de COMMISSIE van ADMINISTRATIE over de **GEVANGENISSEN** te *Groningen*, zijn voornemens, op DONDERDAG den 20sten November 1856, des namiddags te drie uur, *precies*, in het openbaar, bij wege van INSCHRIJVING met **beslotene briefjes**, aan den minstinschrijvenden, onder nadere goedkeuring, uit te besteden: de **LEVERANTIE** van de navolgende **BENOODIGDHEDEN** voor de gemelde **Gevangenissen**, gedurende **het geheele jaar 1857**, als: ROGGEBROOD, GROF TARWEBROOD, WITTEBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH, KALFSVLEESCH, RUNDVET, BOTER, DERDE REIS AFGEMALEN GORT, RIJST, GROENE ERWTEN, GELE ERWTEN, GROENTEN, ZOUT, PEPER, AZIJN, RAAPOLIE, PATENTOLIE, KAARSEN, GROENE ZEEP, KOFFIJBOONEN, CICHOREI, ZOETEMELK, KARNEMELK, STROO, BAGGERTURF, GREENMANK TURF, ZAND, HEIDEN BEZEMS en HEIDEN BOENDERS.

Die hiervan gading maakt, kome op den bepaalden tijd in het HUIS van VERZEKERING alhier, waar, gelijk mede bij G. H. UITHOF (vroeger VAN DER LAAN), Kastelein in de *Zeven Provinciën*, aan de Breede Markt, de Conditiën van Aanbesteding ter lezing liggen.

De Briefjes van Inschrijving, *op zegel geschreven, door den Aannemer geteekend en de namen van twee Borgen behelzende,* zullen uiterlijk op den dag der Aanbesteding, des namiddags vóór half drie, gelegd moeten worden in eene der twee GESLOTENE BUSSEN, waarvan de eene geplaatst is ten Huize van Mr. T. J. TEN BERGE, in de Oude Boteringestraat, en de andere in gemeld HUIS van VERZEKERING.

Mr. T. J. TEN BERGE.
Mr. J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN.
Mr. W. WOLTHERS.

BUITENGEWONE VERGADERING

van Heeren **DEELNEMERS** in de MAATSCHAPPIJ **tot Onderlinge Verwaarborging van Zeeschepen tegen Verlies en Stranding**, gevestigd te *Groningen*, op MAANDAG den 10den dezer, des namiddags te 4 uur, bij TEN HAVE.

Deze Vergadering wordt belegd overeenkomstig art. 27 der Statuten.

J. H. WIJNNE, *Directeur.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 15den November e.k., des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. RASKER aan het Ameland te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

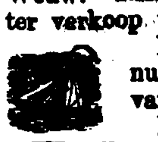

I. Eene groote, ruime **BARGE**, tot nu toe gevaren hebbende in het VEER van *Groningen* op *Stroobos*.

II. Eene **DITO, DITO.**

III. Eene in het jaar 1854 nieuw gebouwde TREKSCHUIT, zijnde no. 9, in het VEER van *Groningen* op *Stroobos*, met de daaraan verbonden REGTEN in het VEER, het LAND, de BEHUIZINGEN en TIMMERWERF.

Voorschreven Barges en Trekschuit liggen in het Hoendiep, buiten de Apoort te *Groningen*, en zijn aldaar dagelijks te bezien.

De Barges kunnen worden aanvaard dadelijk na den toeslag, de Trekschuit op den 1sten Mei 1857.

J. H. GEERTSEMA, Cz., *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 20sten November 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene **aanzienlijke partij**, circa **200 mille**, meerendeels **fijne HAVANA- en MANILLA SIGAREN, oud en goed geconserveerd.**

De Veiling geschiedt in Kavelingen van **1000** p. c. de inzet van **24—10** Gl. — Partijen Monsters te zien ten Huize van Verkoop, op WOENSDAG vóór en op den dag van Verkoop, des namiddags van 3—5 uur.

*** Ten overstaan van Mrs. **C. DE RANITZ** en **W. LAMAN TRIP**, Notarissen te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 3den December 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene ruime **HEEREN BEHUIZING**, gemerkt E 34, staande Oostzijde in de Heerestraat te *Groningen*, met eenen TUIN er achter, uitgang hebbende door eenen MANDEELIGEN GANG in de Gelkingestraat.

II. Een daarachter staand ruim GEBOUW, ongenommerd, zijnde een WASCH- en MANGELHUIS, KOETSHUIS en STALLING, met TURF- en HOOIZOLDERS en eene Streep OPEN GROND, uitkomende in de Gelkingestraat.

III. Eene BEHUIZING, gemerkt E 35, staande naast Perc. I, met afzonderlijke BOVENWONING.

Alles vrij eigen grond. Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1857.

Te bezien op den dag van Verkoop en des daags bevorens, van 10—2 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van voornoemde Notarissen te bekomen, terwijl de Conditiën van dezen Verkoop in tijds op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

MAANDAG MORGEN

van 10—12 uur **te bezien**, de **GOEDEREN** welke MAANDAG NAMIDDAG te 2 uur voor de Behuizing van H. H. SCHUUR, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

ZEEUWSCH IJPEN

en Esschen Hout.

MAANDAG den 17den November 1856, 's morgens te 11 uur, zal op de Werf van J. DE HAAN, buiten het Kleinepoortje bij *Groningen*, publiek worden verkocht: Eene aanzienlijke partij **ZEEUWSCHE IJPEN** en **ESSCHEN STAMMEN**, van diverse dikte en lengte; aldaar liggende en van heden af te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Op Woensdag den 12den Nov.

1856, 's namiddags te 4 uur, ten GEMEENTEHUIZE te *Eelde*,

PUBLIEKE VERKOOP

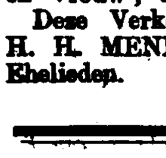

van eene **nette BEHUIZING**, ERF en daarbij gelegen GROND, in de *Schelfhorst*, onder *Paterswolde*, waarbij een TUIN met exquise VRUCHTBOOMEN; — toebehoorende aan ARIE KLOEK en Vrouw, te *Schelfhorst* (vroeger *Mackal*).

Deze Verkoop zal geschieden ten versoeke van den Heer H. H. MENNES, te *Eelde*, als Gemagtigde van genoemde Echelieden.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, op DONDERDAG den 20sten November 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Logementhouder A. S. NIES, te *Winschoten*, in openlijke Veiling te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van 5 B., 72 R., 60 E. LAND, te *Bellingwolde* gelegen, onder beklemming in gebruik bij de Kinderen van H. T. VRIESE, voor eene jaarlijks op den 1sten Mei verschijnende huur van *f* 100—00.

II. Den EIGENDOM van 6 B., 86 R., 80 E. LAND, te *Hamdijk* gelegen, onder beklemming in gebruik bij J. H. BUSSCHER en Vrouw, voor eene jaarlijks op den 1sten Mei verschijnende huur van *f* 84—00 en 2 jonge Hanen.

III. 4/11 AANDEELEN in den EIGENDOM van ongeveer 7½ Bunders LAND, te *Nieuw-Beerta* gelegen, onder beklemming in gebruik bij JAN M. BUREMA en Vrouw, voor eene jaarlijks op Michiel verschijnende huur voor deze Aandeelen van *f* 40—00.

IV. Den EIGENDOM van 3½ Bunders LAND, te *Noordbroek* gelegen, onder beklemming in gebruik bij A. H. VAN DELDEN en Vrouw, voor eene jaarlijks op Martini verschijnende huur van *f* 52—00.

V. Den EIGENDOM van 1 B., 19 R., 70 E. LAND, te *Winschoten* gelegen, onder beklemming in gebruik bij H. K. BOVEN en Vrouw, voor eene jaarlijks op Michiel verschijnende huur van *f* 25—00.

VI. Den EIGENDOM van 1 B., 21 R., 10 E. LAND, te *Winschoten* gelegen, bij evengenoemden H. K. BOVEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Michiel verschijnende huur van *f* 25—00.

VII. Den EIGENDOM van 1 B., 26 R., 50 E. LAND, te *Winschoten* gelegen, onder beklemming in gebruik bij H. STRAAT en Vrouw, voor eene jaarlijks op Michiel verschijnende huur van *f* 25—00.

VIII. Den EIGENDOM van 1 B., 21 R. LAND, te *Winschoten* gelegen, onder beklemming in gebruik bij H. MULDER en Vrouw, voor eene jaarlijks op Michiel verschijnende huur van *f* 25—00.

IX. Den EIGENDOM van 1 B., 94 R., 30 Ellen LAND, in de Zuiderwapping te *Winschoten* gelegen, onder beklemming in gebruik bij de Weduwe J. HOMFELD, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 19—00, en

X. Den EIGENDOM van 1 B., 30 R., 40 E. LAND, mede aldaar gelegen, onder beklemming in gebruik bij CHRISTIAAN H. WEERDS en Vrouw, voor eene jaarlijks op Midwinter verschijnende huur van *f* 13—00.

De Verkoopconditiën zullen, met de Eigendomsbewijzen, in tijds ter lezing liggen ten KANTORE van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

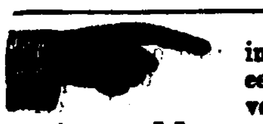

De ondergeteekende, ruim gesorteerd in **POSTPAPIER** en in het bezit eener groote **STEMPELPERS**, beveelt zich aan voor de **levering** van **gestempeld** en **ongestempeld POSTPAPIER, VISITE-** en **ADRES-KAARTJES**, ENZ.

H. R. ROELFSEMA.

*** De GEZAMENLIJKE ZEEPZIEDERS in *GRONINGEN* en *FRIESLAND* maken aan hunne geëerde Begunstigers bekend, dat zij ten gevolge van de steeds rijzende Potasch- en Olieprijzen, den Prijs der **ZEEP** op heden weder *f* **2—00** per Ton VERHOOGD hebben.

GRONINGEN, 7 November 1856.

Eenige en algemeene kennisgeving.

NIEUW SYSTEMA VAN GEKLEURDE

PHOTOGRAPHIE-PORTRETTEN.

De ondergeteekende berigt aan het Kunstminnend Publiek, dat men bij hem vervaardigd kan krijgen bovengenoemde **PORTRETTEN**, à *f* 1 het Portret. Voor de **juiste gelijkheid** wordt gegarandeerd; niet sprekend gelijkende, behoeft men dezelven niet in ontvangst te nemen.

A. VAN DER NOOT & Co.

Te bespreken iederen dag, van des morgens 9 tot des namiddags 4 uur, ten Huize van den Heer D. C. DE JONGE, Droogist in den Grooten Krom-elleboog, no. 16, alhier.

Zuivere Citroen-Punch,

per Flesch *f* 1, *f* 1.20 en *f* 1.40, bij den Wijnhandelaar

H. M. SPECKMAN.

Van *f* 1.20 en *f* 1.40 zijn de Prijzen op de Etiquettes gedrukt.

A. O. BOSGRA,

Boomkweeker te BERGUM, maakt bekend, dat zijn Bediende, **K. P. SPANNINGA**, weder alle MARKTDAGEN is te **spreken** over **alle soorten van BOOMEN, HEESTERS** en **TUINZADEN**, bij den Koffijhuishouder **J. H. EEKHOFF**, aan de Groote Markt te *Groningen*; belooft eene accurate bediening.

BEPAALD ZEKERE SLUITING OP DEN 15DEN DEZER.

HANDSCHOENENMAGAZIJN.

JOH. BISCHOFER, uit *Tyrol*, blijft nog uitgepakt uiterlijk tot **den 15den dezer**, vooraan in de **Heerestraat**, tegenover het **Hondegat**, met alle soorten van **GEMSLEDEREN-, GLACÉ-** en **WINTER-HANDSCHOENEN**, **BRETELS**, vele soorten van **SCHOENEN** en **LAARSJES**, extra fijne echt **AMERIKAANSCHE OVERSCHOENEN**, ENZ., ENZ.; zich minzaam in de gunst van het hooggeacht Publiek aanbevelende.

LET WEL!

Twee **KLEERMAKERS**, hun Werk grondig verstaande, kunnen terstond WERK bekomen bij den ondergeteekende.

J. W. HOFFMEISTER.

VOOR HUISGEZINNEN

wordt aanbevolen door **ALLART & VAN DER HADE**, te *Amsterdam*:

DE GOEDE RAADGEVER.

ALMANAK VOOR VRIENDEN VAN ORDE EN WELVAART, voor 1857. *Vierde Jaargang.*

Met Plaatje en Muzijkstukje. 64 blads. druks, 7½ Cent. 100 Exempl. *f* 6,00.

☞ Men zegge niet dat deze Raadgever een eentonig lied zingt, maar lese, koope en verspreide het goedkoopste en nuttigste der Nederlandsche Jaarboekjes. Wij geven U de verzekering, dat elk hier wat nieuws in vinden zal. Menschenvrienden, en allen die belang stellen in de stoffelijke en zedelijke welvaart van ons Volk, wordt dit boekske ten hoogste ter verspreiding aanbevolen. Van de 3 vroegere Jaargangen zijn 24,000 exemplaren verkocht en verspreid.

De Tweede druk van

HET GOEDKOOPSTE KEUKENBOEK.

Ten dienste van Huismoeders, Keukenmeiden, enz.

Zamengesteld door den Kok van Z. M. WILLEM I.

104 Blads., *f* 0,40.

NB. Binnen drie maanden zijn 1000 exempl. verkocht.

271 RECEPTEN,

TOT HET

Toebereiden van alle Vruchtsoorten.

Door den Schrijver van HET GOEDKOOPSTE KEUKENBOEK.

152 Blads., *f* 0,60.

NB. Een onmisbaar Handboek voor Koks, Koek- en Banketbakkers.

Dr. H. M. DUPARC,

HET LEVEN VAN DEN MENSCH.

Prijs *f* 1,00.

☞ Een rijkdom van waarschuwingen is in deze bladen weggelegd; die wil weten, hoe te leven om zijne gezondheid te bewaren en zich voor ziekten te behoeden, koope dit boekje.

GEZONDHEIDSLEER DER OOGEN.

Prijs *f* 0,50.

Onder de edelste zintuigen behoort voorzeker het gezigt; om dit te bewaren, zijn geene opofferingen te groot. Bovengenoemd werkje bevat een aantal Raadgevingen en Wenken.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.